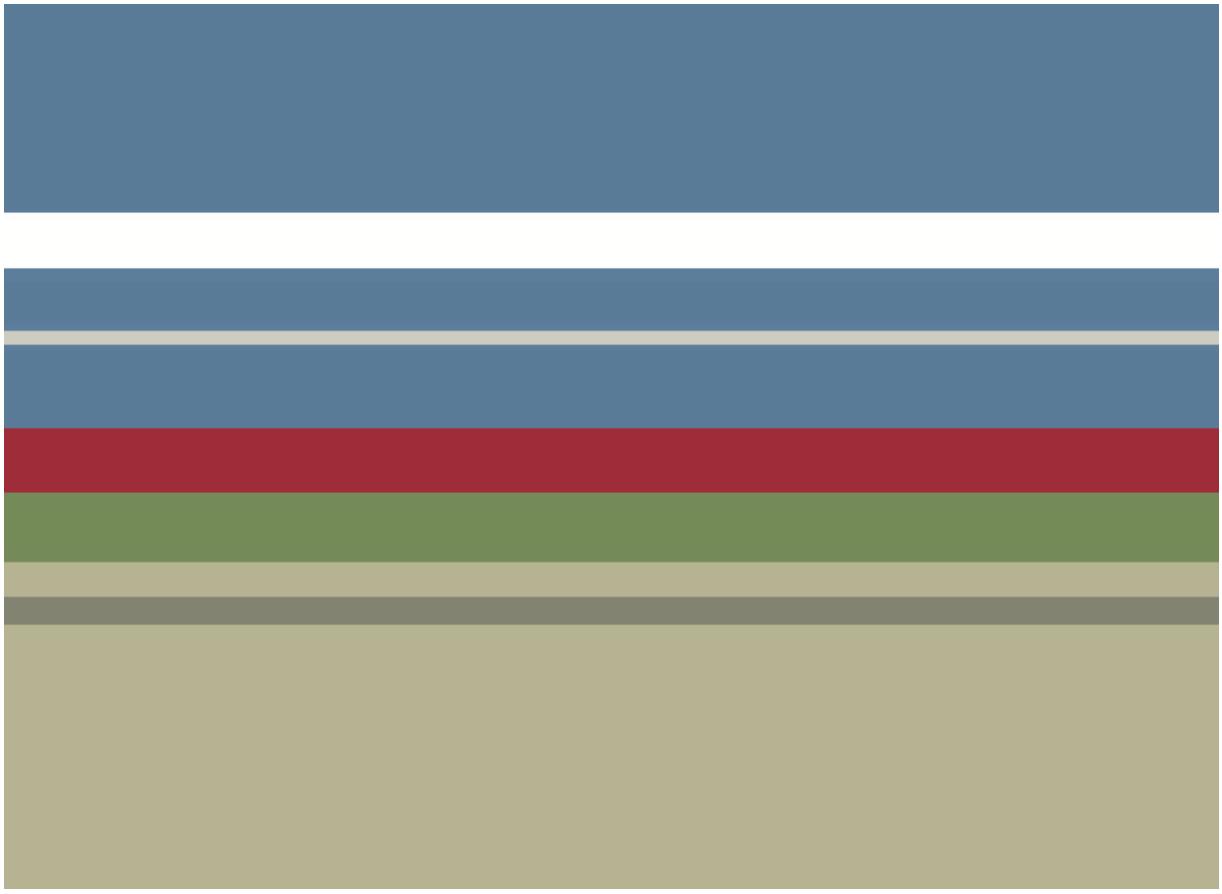
.txl

Hoofdstuk 4A -> Programma's 0 - Voor en door bewoners

Wat willen wij bereiken?

Visie

Midden in de samenleving
Op Texel geloven we in een sterke lokale democratie. Die is dichtbij, begrijpelijk en zichtbaar in het dagelijks leven. Inwoners moeten zich gehoord voelen en merken dat zij invloed hebben op besluiten die hen raken.

Daarvoor is een bestuur nodig dat midden in de samenleving staat. Een bestuur dat zichtbaar, aanspreekbaar en betrouwbaar is. Vertrouwen ontstaat niet vanzelf. Daar werken we elke dag aan.

De gemeente is er voor inwoners en ondernemers. Als dienstverlener, verbinder en partner. De gemeente staat niet boven de samenleving, maar naast de samenleving.

Dienstverlening
De menselijke maat is het uitgangspunt van onze dienstverlening aan inwoners, ondernemers en bezoekers. Dat betekent dat onze communicatie begrijpelijk is en dat we iedereen serieus nemen.

We zijn goed bereikbaar op verschillende manieren: via een persoonlijke afspraak, digitaal en telefonisch. Ook voor mensen die zonder afspraak langskomen, proberen we tijd vrij te maken.

Ons doel is dat iedereen makkelijk contact met ons kan hebben: digitaal waar het kan, persoonlijk waar het nodig is. Daarbij blijft het veilig kunnen werken van onze medewerkers een belangrijk aandachtspunt.

Persoonlijk
Onze focus ligt op het bieden van persoonlijke ondersteuning aan inwoners die dat willen of nodig hebben. We werken zoveel mogelijk op afspraak. Zo maken we tijd vrij voor persoonlijke aandacht.

We hebben extra aandacht voor mensen die laaggeletterd zijn of minder digitaal vaardig zijn. Door onze processen verder te digitaliseren, te standaardiseren en te automatiseren, houden we meer tijd en ruimte over voor persoonlijke aandacht en de menselijke maat.

Transparantie vinden wij belangrijk. Onze informatie moet daarom makkelijk vindbaar, deelbaar en toegankelijk zijn en goed worden gearchiveerd.

Samenwerken
Wij geloven in de kracht van de Texelse gemeenschap en maken daar graag gebruik van. Waar nodig bieden wij ondersteuning. Met de Texelse aanpak voor burgerparticipatie stimuleren wij actieve deelname aan lokaal beleid en verkleinen we de afstand tussen inwoner en overheid.

We werken nauw samen met de gemeenten in de Noordkop en op de Waddeneilanden. In 2027 start de nieuwe gemeenschappelijke regeling voor de bedrijfsvoeringsorganisatie sociaal domein in de Noordkop. Daarmee versterken we de samenwerking in de Noordkop.

Inwoners moeten kunnen rekenen op een gemeente die financieel stabiel is, verstandig omgaat met gemeenschapsgeld en transparant is over keuzes. De gemeente Texel staat er financieel nog voldoende gezond voor, maar de komende jaren nemen de druk en onzekerheid toe. De financiële uitdagingen zijn groot en daarom zijn keuzes nodig voor de toekomst.

Daarnaast werken we aan moderne en toekomstbestendige ICT-systemen. We besteden veel aandacht aan informatiebeveiliging en privacy en werken hybride waar dat passend is. We zien dat de samenleving voortdurend verandert. Dat heeft invloed op onze rol als lokale overheid. Daarom ontwikkelt onze organisatie zich verder via Eilandkracht.

Hier vindt u onze Visie en Beleid Texel

We zijn klaar voor de toekomst!

0.1 Bestuur

Wat gaan wij daarvoor doen?

0.1 Bestuur

<table>
<tr><td>Doel</td><td>Het verkleinen van de afstand tussen gemeente en samenleving</td></tr>
<tr><td>Activiteiten</td><td>

De rol van dorpswethouder wordt verder uitgewerkt en ingevoerd. De wethouders minimaal zes keer per jaar aanwezig zijn in hun dorp.
Het inloopspreekuur van wethouders wordt actief onder de aandacht gebracht.
Het plan om ambtenaren meer te stimuleren om betrokken en zichtbaar te zijn in de Texelse samenleving door vrijwilligerswerk wordt uitgewerkt, onder meer door de jaarlijkse doedag om te zetten in een vrijwilligersdag.
In de Waddenregio wordt een plan uitgewerkt voor het vervolg op Regiodeal De Waddeneilanden.
De gemeenschappelijke regeling bedrijfsvoeringsorganisatie sociaal domein wordt in de Noordkop opgestart om de regio goed te kunnen vertegenwoordigen.
De inwonersparticipatie versterken we door de Texelse Aanpak Burgerparticipatie (TAB) nog beter te integreren in onze werkzaamheden en door het platform Texel Spreekt! frequenter in te zetten.

</td></tr>
<tr><td>Financiën</td><td>Geen financiële voorstellen</td></tr>
<tr><td>Alternatieven</td><td>

De netwerkregio blijft bestaan naast de nieuw op te richten gemeenschappelijke regeling voor het sociaal domein in de Noordkop. De kosten voor de netwerkregio voor 2027 zijn nog niet bekend.

</td></tr>
<tr><td>Risico</td><td>De verwachtingen voor het vergroten van het vertrouwen van inwoners in het gemeentebestuur zijn hoog. Daarbij komt dat veranderingen niet van de ene op de andere dag worden gerealiseerd. Hierdoor kan het zijn dat de verwachtingen niet passen bij de tijd die veranderingen kosten. Het is daarom belangrijk om helder te communiceren over de verwachtingen.

Het is op dit moment onbekend wat de financiële gevolgen zijn voor het oprichten van de gemeenschappelijke regeling voor Noordkop. Dit kan financiële risico’s opleveren. Voor de gemeente Texel is het uitgangspunt dat dit geen extra geld kost, omdat Texel de taken niet meer zelf uitvoert maar samen met de regio.</td></tr>
<tr><td>Prestatie indicator</td><td>Rapportcijfer voor de wijze waarop uw gemeente inwoners en belangenorganisaties betrekt en de samenwerking zoekt.

<table>
<tr><td>Streefwaarde 2027</td><td>Streefwaarde 2030</td></tr>
<tr><td>6,5</td><td>7,5</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

0.2 Burgerzaken

Wat gaan wij ervoor doen?

0.2 Burgerzaken

<table>
<tr><td>Doel</td><td>Alle inwoners en bezoekers zijn tevreden over de dienstverlening van de gemeente.</td></tr>
<tr><td>Activiteiten</td><td>

De digitale dienstverlening verder verbeteren door MijnOverheid en MijnTexel open te stellen.
De digitale dienstverlening verder ontwikkelen door meer formulieren beschikbaar te stellen via een betrouwbare inlogmogelijkheid (DigiD).
De tevredenheid meten met onderzoek naar gebruik van dienstverleningskanalen.
Het telefoniesysteem vervangen, zodat collega's beter bereikbaar zijn.
Het interne kwaliteitshandvest vernieuwen en de naleving van de kwaliteitsnormen monitoren.

</td></tr>
<tr><td>Financiën</td><td>Geen financiële voorstellen.</td></tr>
<tr><td>Alternatieven</td><td>Geen financiële voorstellen.</td></tr>
<tr><td>Risico</td><td>Gebrek aan vertrouwen in de overheid.

Gebrek aan informatiebeveiliging.

Gebrek aan gebruik van MijnTexel en MijnOverheid.

Gebrek aan keuze in contactkanalen kan ertoe leiden dat inwoners die minder digitaal vaardig zijn of persoonlijk contact nodig hebben, zich buitengesloten voelen.</td></tr>
<tr><td>Prestatie-indicator</td><td>Hoeveel procent van de aanvraagformulieren zijn digitaal beschikbaar? Nu 75%

<table>
<tr><td>Streefdoel 2027</td><td>Streefdoel 2030</td></tr>
<tr><td>80%</td><td>95%</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Wat gaan wij ervoor doen?

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Doel	Alle gemeentelijke gebouwen zijn in 2035 van het gas af.
Activiteiten	• Het opstellen van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor de panden van de Bolder. • Het actualiseren van het MJOP en het opstellen van een meerjareninvesteringsplan (MIP) voor gebouwen, op basis van het onderzoek naar stille baten en lasten. • De renovatie van het kantoor van Gemeentewerken, zodat het voldoet aan de regels voor medewerkers en gasloos wordt. • De sloop van Artex en de kartinghal en de herontwikkeling van de Fonteinschool. • Het verbouwen van de raadzaal, hal en centrale hal, zodat er een veiligere en beter functionerende raadzaal en aangrenzende ruimte ontstaat.
Financiën	• Renovatie van het kantoor van Gemeentewerken € 1.234.190 incidenteel budget, waarvan € 567.000 wordt gedekt uit de voorziening rationeel gebouwenbeheer. • Verbouwen van de raadzaal, hal en centrale hal: investering van € 77.000 met een afschrijvingstermijn van 25 jaar en incidenteel € 55.000.
Alternatieven	**Het verbouwen van de raadzaal, hal en centrale hal** Alternatief 1: uitvoering van het voorgestelde integraal project RHC. Extra investering van € 328.100 met een afschrijvingstermijn van 25 jaar. Alternatief 2: deeluitvoering van het project, bijvoorbeeld alleen de aanpassingen in de raadzaal Dit beperkt de investering en kan sneller worden uitgevoerd, maar kan leiden tot een onsamenhangend geheel en onvoldoende verbetering van de totale situatie. Veiligheidsrisico's en functionele beperkingen in de overige ruimtes blijven dan bestaan. Op termijn kan dit leiden tot hogere kosten en extra verstoring door latere aanpassingen.
Risico	Het grootste risico om in 2035 niet alle gebouwen gasloos te hebben, is een gebrek aan capaciteit. Dat geldt zowel voor de uitvoering als voor het ontwerp. Daarom moet het MJOP realistisch worden opgesteld, in overleg met de uitvoerende partijen over de capaciteit die zij beschikbaar hebben.
Prestatie indicator	Hoeveel gemeentelijke gebouwen zijn van het gas af? Nu 91 (inclusief Rietdijk) Streefwaarde 2027: 92 Streefwaarde 2030: 94

0.4 Overhead

Wat gaan wij ervoor doen?

0.4 Overhead

Doel	Een veilige, weerbare, digitale en deskundige organisatie om maatschappelijke resultaten voor Texel te bereiken.
Activiteiten	• In 2027 voeren we vooral uit wat al gepland was. Dit gaat om het uitvoeren van een medewerkerstevredenheidsonderzoek en het aan de slag gaan met de uitkomsten daarvan, het uitvoeren van het managementontwikkeltraject en de invoering van een nieuw HRM-systeem. • Ook werken we verder aan de veilige doorontwikkeling van AI binnen de organisatie. • De arbeidsmarktcampagne 'Texel Roept je' wordt verder ontwikkeld. • Bewustwording creëren over risicomanagement binnen de organisatie. • Het dienstbaarheidsbeginsel uit de aanpassing van de Algemene wet bestuursrecht werken we verder uit. Dit doen we door bij elk bezwaar een informeel gesprek aan te bieden. • Om inhuurmedewerkers aan te trekken, werken we met een digitaal platform dat voldoet aan de inkoop- en aanbestedingsregels. Dat zetten we voort. • Op basis van de uitkomsten van het onderzoek naar stille baten en lasten werken we in 2027 aan het opstellen van meerjarenonderhoudsplannen en starten we met zero based budgeting. • De ICT-markt blijft onder druk staan, waardoor eerdere investeringen niet altijd voldoende blijken. Omdat het huidige informatiebeleidsplan afloopt, voeren we dit jaar een intern onderzoek uit. Volgend jaar volgt op basis daarvan een integraal voorstel voor de ICT-infrastructuur.
Financiën	• Bestendigen van de aansluiting op inkoop en aanbesteding voor inhuurmedewerkers: € 10.000 structureel. Hiervoor wordt geen nieuw voorstel ingediend; dit wordt gedekt uit de huidige beschikbare middelen. • Vervolg stille baten en lasten: € 155.000 incidenteel.
Alternatieven	**Bestendigen van de aansluiting op inkoop en aanbesteding voor inhuurmedewerkers** Hiervoor zijn geen alternatieven, omdat dit een regionaal platform is waar Texel zich aan heeft verbonden. **Vervolg stille baten en lasten** Op dit moment hebben we niet genoeg kennis en capaciteit om zelf een Meerjarig Investeringen Programma (MIP) op te stellen en een begrotingsprogramma met Zero Based Budgetting (ZBB) op te bouwen. Er is ook geen tijd om deze specialistische kennis eerst intern op te bouwen. Daarom is het belangrijk dat dit in één keer goed gebeurt. Bij het opstellen van het MIP, zodat we beter inzicht krijgen in de kapitaallasten en bij de uitwerking van het ZBB-traject zetten we daarom tegelijkertijd in op kennisoverdracht. Zo borgen we de benodigde expertise binnen de organisatie.
Risico	Het risico op voldoende en goed gekwalificeerd personeel blijft aanwezig. Daardoor is er vaak een keuze tussen inhuur of het tijdelijk niet uitvoeren van taken. Ook het Rijk vormt een belangrijk risico, omdat het rijksbeleid de afgelopen tijd voortdurend is veranderd en de gemeentefinanciën daar een belangrijk onderdeel van zijn.

<table>
<tr>
<td>Prestatie-indicator</td>
<td>Aantal bezwaren (aantal ingetrokken bezwaren) in 2025: 84
<table>
<tr><td>Streefwaarde 2027</td><td>Streefwaarde 2030</td></tr>
<tr><td>80 (30)</td><td>80 (40)</td></tr>
</table>
Aantal klachten in 2025: 50
<table>
<tr><td>Streefwaarde 2027</td><td>Streefwaarde 2030</td></tr>
<tr><td>45</td><td>40</td></tr>
</table>
</td>
</tr>
</table>

0.63 Parkeerbelasting

Wat gaan wij ervoor doen?

0.63 Parkeerbelasting

Doel	Auto's zijn welkom op Texel. Voor het parkeren sturen we gericht op de grote parkeerplaatsen aan de randen van de dorpen.
Activiteiten	• Vernieuwing en uitbreiding digitaal loket Parkeren. Het huidige digitaal parkeerloket voor Texelvignet is verouderd. Het voldoet niet aan de klantvraag: klanten willen zelf online inzicht in de geldigheid van het vignet en willen het ook zelf kunnen wijzigen. Dat kan nu niet. Het loket moet daarnaast worden vervangen zodat het kan blijven voldoen aan de steeds strengere eisen op het gebied van digitoegankelijkheid, AVG en beveiliging. We willen ook kijken naar een digitaal loket voor andere parkeerproducten (denk aan: ontheffing blauwe zone, ontheffing inrijverbod etc).
Financiën	• Vernieuwing en uitbreiding van het digitale loket Parkeren: € 60.000 eenmalig.
Alternatieven	Alternatief 1: alleen voor één product aanbesteden en niet voor meerdere producten. De kosten voor implementatie zullen waarschijnlijk lager zijn, maar dit beperkt wel de toekomstige mogelijkheden. Alternatief 2: het binnen de bestaande systemen oplossen en het in zaaksysteem inrichten. Dit heeft als nadeel dat het systeem bij elke update offline is, wat voor klanten lastig zal zijn. Ook is het onbekend hoe goed het zaaksysteem presteert bij het hoge dataverkeer voor het Texelvignet. Daarnaast moeten er maatwerkkoppelingen worden gebouwd , waarvan de kosten mogelijk hoger zijn dan bij parkeersoftware met bestaande koppelingen.
Risico	Het grootste risico binnen parkeren is een afname van de opbrengsten doordat bezoekers vaker de auto aan de overkant laten staan, bij het huisje waar ze logeren of minder vaak Texel bezoeken. Hiervoor is in de eerste helft van 2026 nog geen indicatie.
Prestatie-indicator	Het percentage dat de parkeerregels naleeft. Nu 94% Streefwaarde 2027: 95% Streefwaarde 2030: 96%

Verbonden partijen in programma 0

Naam verbonden partijen	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GR de Waddeneilanden	0.4 Overhead 2.3 Recreatieve havens 3.4 Economische promotie 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie 8.1 Ruimtelijk en leefomgeving	Samen werken we aan de uitvoering van het Convenant Vaarrecreatie en aan het verbeteren van de kwaliteit van jachthavens. Ook stimuleren we toerisme naar de Waddeneilanden, met aandacht voor de Werelderfgoedstatus van de Wadden. Daarnaast werken we samen bij de uitvoering van de Omgevingswet en de Regiodeal De Waddeneilanden.
GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	0.4 Overhead	Beheer van overgebrachte archieven, controle op de uitvoering van informatiebeheer en advisering en ondersteuning bij kwaliteitsverbetering.
Centrumregeling samenwerking Vlieland, Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling, Texel en Leeuwarden	0.1 Bestuur	Het zorgen voor voorzieningen die de uitvoering van de taken van de gemeentelijke bestuursorganen ondersteunen.

0 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel
0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2025	14,26 fte
				2026	14,25 fte
				2027	16, 26 fte *
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2025	17,43 fte
				2026	13,02 fte
				2027	15,41 fte *
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatkosten	Kosten per inwoner in €	Eigen begroting	2025	€ 1.884
				2026	€ 1.779
				2027	€ 1.907
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	2025	€ 4.725.802 20,62%
				2026	€ 2.669.592 11,05%
				2027	€ 1.585.000 6,61 %**
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	2025	11.8%
				2026	15,7%
				2027	16,7%

Toelichting

* In 2026 zijn verschillende tijdelijke functies structureel gemaakt, waardoor de formatie is gestegen. Het gaat bijvoorbeeld om de functies teamleider bedrijfsvoering, projectleiders, ondersteuning HRM, handhaving, teamleider HRM/ communicatie en Juza en ondersteuning in het sociaal domein.
Daarnaast tellen vanaf nu ook de ambtelijke medewerkers van De Bolder mee in de beleidsindicatoren, omdat De Bolder nu volledig meetelt in de exploitatie van de gemeente.

** Vanuit het strategisch personeelsplan is ingezet op meer structurele bezetting waardoor minder ingehuurd wordt.

0 Begroting

0 Begroting

Bedragen x €1.000 meerjaren begroting

Lasten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Bestuur	9.539	1.800	7.092	2.191	2.208	2.191	2.216
Burgerzaken	947	993	1.139	1.170	1.170	1.170	1.170
Overhead	12.377	13.498	14.668	15.732	14.494	14.494	14.494
Treasury	1.311	1.684	2.764	2.869	3.096	3.100	3.100
OZB woningen	7	7	7	7	7	7	7
Parkeerbelasting	0	0	-	0	0	0	0
Belastingen overig	619	878	749	773	773	773	773
Overige baten en lasten	636	1.062	-238	297	863	1.530	2.531
Mutaties reserves	16.299	17.945	1.119	1.119	1.119	1.119	1.119
Totaal lasten programma 0	**41.735**	**37.867**	**27.300**	**24.158**	**23.730**	**24.384**	**25.410**

Bedragen x €1.000

Baten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Bestuur	6.660	1.168	5.028	121	121	121	121
Burgerzaken	294	322	319	327	327	327	327
Overhead	1.041	1.040	1.010	765	765	765	765
Treasury	1.594	1.739	2.401	2.387	2.387	2.387	2.387
OZB woningen	1.333	1.414	1.455	1.491	1.491	1.491	1.491
OZB niet-woningen	828	877	912	935	935	935	935
Parkeerbelasting	4.611	6.620	5.977	6.532	6.532	6.532	6.532
Belastingen overig	296	316	299	381	381	381	381
Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	36.775	41.213	39.419	41.665	41.179	41.452	42.237
Overige baten en lasten	1.210	943	117	160	160	160	160
Mutaties reserves	17.270	16.680	4.324	4.834	792	573	573
Totaal baten programma 0	**71.912**	**72.332**	**61.261**	**59.598**	**55.070**	**55.124**	**55.909**

Saldo	**30.177**	**34.465**	**33.961**	**35.440**	**31.340**	**30.740**	**30.499**